

Meldingen in het kader van de uitvoering van de werken in het Hedwigeproject

Kader

Voor het Hedwigeproject zijn de volgende vergunningen verleend:

- Vergunning Natuurbeschermingswet 1998 d.d. 10 februari 2014 (met kenmerk DGNR-RRE/14000842);
- Het wijzigingsbesluit d.d. 15 juli 2016 (kenmerk DGAN-NB /16093725);
- Het wijzigings- en verlengingsbesluit d.d. 18 december 2020 (met kenmerk DGNVLG / 20323792).

In artikel 5 van de vergunning (2014) is bepaald dat de aanleg van het intergetijdengebied en de daartoe uit te voeren handelingen dienen te worden uitgevoerd overeenkomstig de aanvraag en bijbehorende bijlagen. In artikel 6 is bepaald dat een activiteit in afwijking van de aanvraag mag worden uitgevoerd indien en voor zover deze afwijking naar het oordeel van het bevoegd gezag niet leidt tot andere of grotere nadelige effecten op de relevante beschermde waarden van het betrokken Natura 2000-gebied ten opzichte van een uitvoering conform de aanvraag.

Het voornemen tot het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de aanvraag dient schriftelijk te worden gemeld aan het bevoegd gezag en kan slechts plaatsvinden na uitdrukkelijk verkregen schriftelijke instemming van het bevoegd gezag.

In het kader van de uitvoering van de werken heeft de aannemer aan de Vlaamse Waterweg NV gevraagd om twee afwijkingen van de aanvraag te mogen doorvoeren. Het gaat om:

1. Een hogere afwerking van bermuitbreiding bij de Leidingendam met 60 cm ten opzichte van de aanvraag.
2. De exacte locatie en technische vormgeving van een tijdelijke laadinstallatie om de grond die vrijkomt bij het afgraven van de Scheldeschorren af te kunnen voeren.

In het hiernavolgende wordt per afwijking het volgende beschreven:

- Wat is reeds vergund?
- Wat is de wijziging?
- Wat is het effect hiervan?

Het verzoek is om na kennisneming van deze meldingen, uw schriftelijke instemming hiervoor te geven. Ecologisch gezien dienen de beschreven werkzaamheden bij voorkeur te starten in augustus van dit jaar (2021).

1. Melding hogere afwerking bermuitbreiding Leidingendam

1.1 Vergunde situatie

Om de Leidingendam te beschermen tegen de golfslag vanuit het Hedwigegebied, is een bermuitbreiding met enerzijds een 2,35 meter dikke, kleiige afdeklaag (groene cirkel op figuur 2) en anderzijds een berm met daarop een dienstweg opgenomen in de oorspronkelijke aanvraag en daarmee ook vergund. In de vergunning (en de wijzigingen daarop) zijn voorschriften opgenomen omtrent de periodes waarin gewerkt mag worden aan de Leidingendam en de mitigerende maatregelen die daarbij in acht genomen moeten worden.

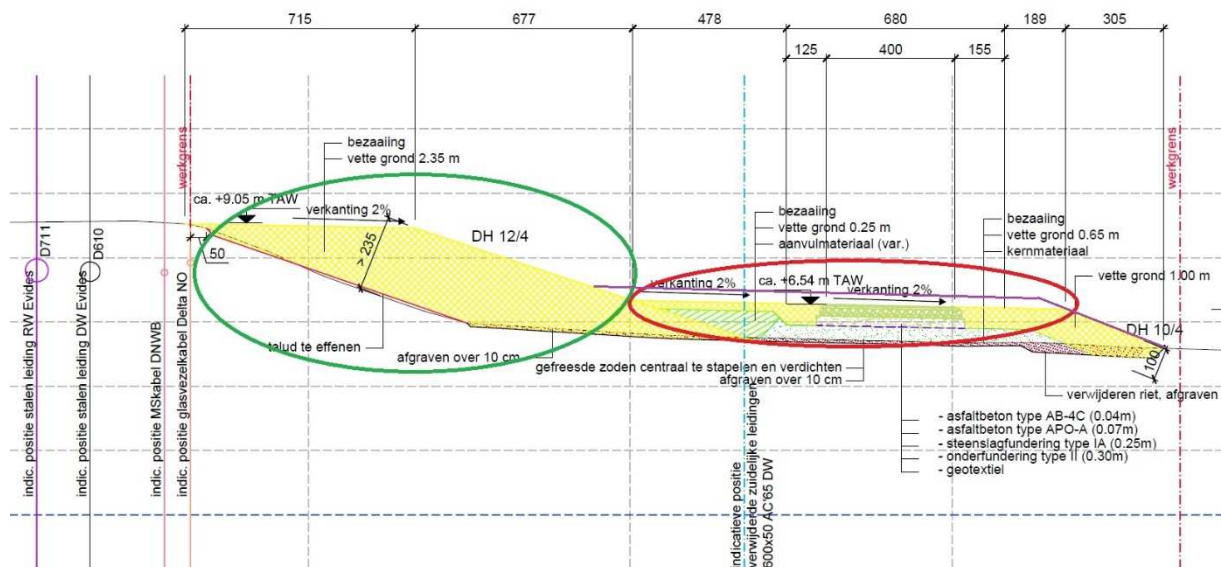
1.2 Gevraagde wijziging

Bij de uitvoering van de werken is gebleken dat het wenselijk is om bermuitbreiding van de Leidingendam hoger af te werken met grond die vrijkomt bij het afgraven van de Scheldeschorren. Deze

afgraving is nodig om een maximale getijdenwerking in het Hedwigegebied mogelijk te maken. De ligging van de berm van de Leidingendam is gegeven in figuur 1. Een dwarsdoorsnede met de oorspronkelijke hoogte en de hoogte na een verhoging van 60 cm van berm en dienstweg ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp is gegeven in figuur 2 in paars. De verhoging heeft geen invloed op de voetafdruk van de berm, het talud wordt onder dezelfde helling als het oorspronkelijke ontwerp hoger opgetrokken. Door de grond toe te passen in de bermuitbreiding hoeft er minder grond afgevoerd te worden en blijft de weg droog bij springtij, hetgeen zorgt voor minder onderhoud.

Figuur 1 Ligging van de Leidingendam en berm

Figuur 2 Dwarsdoorsnede van de Leidingendam (links) en bermuitbreiding (rechts): de ophoging met 60 cm wordt uitgevoerd ter plaatse van de rode cirkel en is aangeduid in paars.

De dienstweg wordt dan aangelegd op 4.8 meter NAP en komt daarmee ca. 2 meter onder de kruin van de leidingendam te liggen. De weg naar de kop van de Leidingendam is bedoeld voor incidenteel onderhoud aan de leidingen en daarnaast voor het bereiken van het Veldstation van natuurbeheerder Stichting Het Zeeuwse Landschap op de kop van de Leidingendam. Het gaat om weinig verkeersbewegingen. De maatgevende normen in de Nederlandse richtlijnen voor wegontwerp houden rekening met een maatgevende hoogte van 1.73 meter voor een personenwagen. Deze hoogte valt

binnen de 2 meter, waardoor de meeste personenwagens niet zichtbaar zullen zijn aan de zijde van het Verdrongen Land van Saeftinghe.

De werkzaamheden voor de bermuitbreiding van de Leidingendam zijn reeds gestart in augustus 2020 met het verwijderen van de vegetatie in de voetafdruk en het aanbrengen van de onderste laag van de ophoging. Tot augustus 2021 wordt het noordelijk deel van de berm verder opgehoogd. Van augustus tot oktober 2021 wordt de ophoging verdergezet over de gehele lengte van de berm, overeenkomstig het ecologisch werkprotocol¹. De ophoging van het noordelijk deel van de bermuitbreiding zal volgens de huidige planning in oktober 2021 afgewerkt zijn. De ophoging van het zuidelijk deel zal klaar zijn in juli 2022. De verdere afwerking van de berm (asfalteren dienstweg, lokaal aanbrengen van erosiebescherming) is voorzien in de periode augustus – oktober 2022.

1.3 Effecten

In de aanlegfase wordt een extra volume van 40.000 m³ (ten opzichte van de totale hoeveelheid van 125.000 m³) grond toegepast in de aanleg van de berm. Daarbij is het ook van belang dat door het in de berm toepassen van deze grond, het aantal transportbewegingen van het totale project verminderd wordt. De dumpers zullen iets meer zichtbaar zijn maar dit zal niet leiden tot meer of andere verstoring. Het effect van optische verstoring door dumpers is bij een zichtbaarheid van 2,60 meter niet wezenlijk anders of groter dan bij een zichtbaarheid van 2 meter. De frequentie, de duur en de periode van verstoring worden ten opzichte van de oorspronkelijke vergunning niet wezenlijk anders. Het werk wordt binnen de vergunningvoorschriften die ten aanzien van het Sieperdaschor zijn gesteld, uitgevoerd en in het ecologisch werkprotocol zal deze wijziging opgenomen worden.

In de gebruiksfase verandert de zichtbaarheid van voetgangers en fietsers vanaf het Land van Saeftinghe niet. Voor voertuigen geldt dat in de reeds beoordeelde situatie bekend was dat voertuigen boven de kruin van de berm zouden uitsteken. De wijziging leidt daarom niet tot extra verstoring.

Met betrekking tot de effecten als gevolg van stikstofdepositie geldt dat het hergebruik van grond in de bermuitbreiding leidt tot een vermindering van de hoeveelheid grondtransport (hergebruik in plaats van afvoer + nieuwe aanvoer), en daarmee tot een verlaging van de stikstofemissie en -depositie. De wijziging past zodoende binnen de stikstofruimte in de vergunning van 2014 en wijziging in 2016.

2. Melding tijdelijke laadconstructie

2.1 Vergunde situatie

In de oorspronkelijke vergunning (2014) werd rekening gehouden met de afvoer de alle grond die vrijkomt bij het afgraven van de dijken, waarbij 50% via het water afgevoerd zou worden. Bij de wijzigingsvergunning uit 2016 (toepassing van ca. 122.000 m³ grond uit de zuidelijke Sieperdadijk in de nieuwe primaire kering), de wijzigingsvergunning uit 2020 (toepassing van ca. 605.000 m³ grond in de Panoramaheuvel) en de hierboven omschreven melding (toepassing 40.000 m³ grond in de bermuitbreiding) is het af te voeren grondoverschot aanzienlijk teruggebracht met in totaal ca. 767.000 m³. Door de afvoer van grondoverschotten drastisch te beperken en in te zetten op hergebruik ter plaatse wordt de uitstoot en hinder van de werken sterk verminderd. Voor wat betreft de afvoer over water gaat het nu nog om 150.000 m³. Het gaat om vervuilde grond die vrijkomt bij het afgraven van de Scheldeschorren en niet in het project mag worden toegepast.

¹ voor te leggen aan het bevoegde gezag

In de aanvraag voor de wijzigingsvergunning in 2016 is aangegeven dat er een laadconstructie nodig was voor de uitvoering van de werken (zie de tekening die als bijlage bij de wijzigingsvergunning uit 2016 is gevoegd).

2.2 Gevraagde wijziging

Inmiddels heeft de aannemer de tijdelijke laadconstructie uitgewerkt en de locatie daarvoor bepaald. Gelet op de waterveiligheid en vanuit de gedachte om de transportbewegingen zoveel mogelijk te beperken, is de laadconstructie nu voorzien in de zuidelijke geul die uitgegraven wordt om het water straks in het Hedwigegebied te laten stromen (zie figuur 3). De grond die vrijkomt uit het Scheldeschor kan direct op een schip geladen worden.

In het schorgebied bij de Schel dedijk was reeds een uitgraving van de hoofdgeul (103.000 m³) en twee kleine nevengeulen (25.000m³) en afgraving van schorgebied (122.000 m³ tot +1.7 m NAP) voorzien. In totaal gaat het om 250.000m³ grondverzet. Om deze graafwerken te kunnen realiseren worden werfwegen (kleine tussendijkjes) aangelegd loodrecht op de bestaande Schel dedijk het schorgebied in om toegankelijkheid met dumpers mogelijk te maken.

De tijdelijke laadconstructie omvat de volgende werkzaamheden:

- Een tijdelijke dijk in zand met een toplaag in puin;
- Tijdelijke damwandschermen die hoogfrequent ingetrild worden;
- Een tijdelijke verdieping van de zuidelijke geul om deze voor de schepen die de grond afvoeren, toegankelijke te maken.

Er wordt ongeveer 150.000 m³ afgevoerd via de tijdelijke laadconstructie. De afvoer van deze gronden is voorzien parallel aan de graafwerken. Er is dan dus al activiteit van grondverzetmaterieel in het gebied. De tijdelijke laadconstructie zal ook worden gebruikt voor de aanvoer van 40.000 ton stortsteen en afvoer van 7.400 ton teerhoudend asfalt.

De planning is:

- Augustus 2021: ongeschikt maken zone voor de tijdelijke laadconstructie en realisatie tijdelijke laadconstructie;
- Augustus – oktober: geleidelijk aan richting het zuidoosten ongeschikt maken Scheldeschor voorafgaand aan de realisatie van de graafwerkzaamheden om verstoring te voorkomen;
- Zomer 2022: afbraak van de tijdelijke laadconstructie. De gordingen en ankers worden verwijderd. De damplanken worden door hoogfrequent trillen verwijderd en afgevoerd naar binnendijkse terrein. Het verdiepte deel wordt weer opgevuld tot het beoogde eindprofiel. De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen in een periode van ongeveer 3 weken.

Figuur 3. Locatie tijdelijke laadconstructie (dijk, pocket, damwand)

2.3 Effecten

Omdat de tijdelijke laadconstructie voorzien is in het gebied waar al werkzaamheden zijn voorzien (graven hoofdgeul en verlagen Scheldeschorren) zijn er geen aanvullende negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen. De artikelen 13 en 14 uit de oorspronkelijke vergunning uit 2014, zoals gewijzigd bij de wijzigingsvergunning uit 2016 geven voldoende ruimte om de activiteit uit te voeren.

Met betrekking tot de effecten als gevolg van stikstofdepositie wordt gesteld dat het plaatsen en verwijderen van de laad-/losvoorziening betrekking heeft op uitgestelde werkzaamheden die in de eerdere vergunning uit 2016 reeds waren opgenomen. De werkzaamheden worden in de tijd gespreid over een langere uitvoeringsperiode, en leiden zodoende tot een lagere gemiddelde jaarlijkse emissie en depositie. De werkzaamheden passen zodoende binnen de stikstofruimte van de vergunning uit 2014 en 2016 en de verleende verlenging voor de periode na 2020.

Voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe is een instandhoudingsdoel bepaald voor de zeezoogdieren Gewone zeehond, Grijs zeehond en Bruinvis en voor de en de trekvis Zeepril, Rivierpril en Fint. Er worden geen (significant) negatieve effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van deze soorten verwacht. Uit voorzorg zal de uitvoerder gebruik maken van Acoustic Deterrent Devices (Sealscarer Lofitech) volgens de standaard werkwijze. Hierdoor hebben zeezoogdieren ruim de tijd het gebied te verlaten voordat het heien door trillen gaat beginnen. Dit zal zo opgenomen worden in het ecologisch werkprotocol².

² voor te leggen aan het bevoegde gezag